

Comptabiliteitswet, artikel 3.1 Kaders - pakket Belastingplan 2026

Inhoud

Inkomensbeleid	2
Toevoegen box 2 multiplier aan heffing voordelen uit lucratief belang	3
Box 3: verhogen forfait overige bezittingen en verlagen heffingvrij vermogen	4
Onderhandelaarsakkoord Regeling Vervroegde Uittreding (RVU)	5
Versoberen ETK-regeling	6
Normeren zakelijke leasemarkt via pseudo-eindheffing in de loonbelasting	7
Verhogen tariefkorting voor emissievrije personenauto's in de motorrijtuigenbelasting (mrb)	8
Afschaffen heffingsplafond in de belasting op leidingwater	10
Afvalstoffenbelasting – verhogen algemene tarief	11
Afvalstoffenbelasting – afschaffen vrijstelling zuiveringsslib	12
Afvalstoffenbelasting – invoeren verhoogd tarief storten met ontheffing	13
Aanpassen CO ₂ -heffing industrie	14
Aanpassen belastingvermindering energiebelasting	16
Aanpassen zuiveluitzondering verbruiksbelasting alcoholvrije dranken	17
Verlengen accijnsverlaging voor brandstof (diesel, benzine en LPG)	18
Wetsvoorstel - behoud verlaagd btw-tarief cultuur, media en sport	19
Wetsvoorstel - differentiatie vliegbelasting	20
Wetsvoorstel – uitvoering Carbon Border Adjustment Mechanism (CBAM)	22

Inkomensbeleid

Beleidskeuzes uitgelegd <i>Onderbouwing doeltreffendheid, doelmatigheid en evaluatie (CW 3.1)</i>	
1. Doel(en)	Het doel van dit pakket aan maatregelen is werken meer laten lonen en de koopkrachtontwikkeling tussen werkenden en uitkeringsgerechtigden dichterbij elkaar te brengen.
2. Beleidsinstrument(en)	De arbeidskorting wordt bij het tweede knippunt met €25 verhoogd en bij het derde knikpunt met €27 verhoogd. Het dekken van de verhoging van de arbeidskorting gebeurt door het tarief in de eerste schijf van de inkomstenbelasting te verhogen met 0,05%-punt.
3A. Financiële gevolgen voor het Rijk	De verhoging van de arbeidskorting leidt tot een derving van € 185 miljoen per jaar. De verhoging van het tarief eerste schijf heeft een budgettaire opbrengst van € 189 miljoen in 2026 en € 176 miljoen structureel. In de budgettaire paragraaf van het Belastingplan 2024 wordt hier gedetailleerd op ingegaan en zijn de volledige budgettaire reeksen opgenomen.
3B. Financiële gevolgen voor maatschappelijke sectoren	In de mediaan gaan huishoudens er in 2026 met +1,0% op vooruit. Armoede onder kinderen en in het algemeen neemt naar verwachting af in de komende jaren.
4. Nagestreefde doeltreffendheid	Het verhogen van de arbeidskorting bij het tweede en derde knikpunt maakt werken meer lonend en verlaagt de belastingdruk op arbeid.
5. Nagestreefde doelmatigheid	Door het tarief in de eerste schijf van de inkomstenbelasting te verhogen worden de budgettaire kosten van het verhogen van de arbeidskorting gedekt, terwijl werken meer loont. Dat draagt bij aan de doelmatigheid van het pakket aan maatregelen.
6. Evaluatieparagraaf	De maatregelen uit het koopkrachtpakket hebben een direct effect en zijn structureel van aard. Voor deze maatregelen geldt dat deze niet apart worden geëvalueerd, maar wel worden meegenomen in de reguliere toekomstige evaluaties. De heffingskortingen en tariefstructuur in de IB zijn in 2024 geëvalueerd.

Toevoegen box 2 multiplier aan heffing voordelen uit lucratief belang

Beleidskeuzes uitgelegd <i>Onderbouwing doeltreffendheid, doelmatigheid en evaluatie (CW 3.1)</i>	
1. Doel(en)	Uitvoering van de motie-Idsinga c.s. uit 2025 die het kabinet verzoekt om, als onderdeel van het Belastingplan 2026, een wetsvoorstel in te dienen dat voordelen uit lucratief belang zwaarder belast in box 2.
2. Beleidsinstrument(en)	Het kabinet stelt voor om via een multiplier in box 2 de belastingdruk op voordelen uit een middellijk gehouden lucratief belang te verhogen tot maximaal het tarief in box 3 (in 2026: 36%). De voordelen uit een middellijk gehouden lucratief belang moeten voor de berekening van het inkomen uit aanmerkelijk belang worden vermenigvuldigd met de breuk A/B. Het gaat om die voordelen uit lucratief belang ter zake waarvan met toepassing van de aanmerkelijkbelangvariant over een bedrag van ten minste 95% inkomstenbelasting in box 2 wordt geheven. Daarbij staat A voor het tarief in box 3 en B voor het toptarief in box 2. Voor 2026 komt de regeling dan in feite neer op een verhoging van de effectieve belastingdruk van 24,5% naar 28,45% voor voordelen uit lucratief belang voor zover deze belast zijn in de eerste tariefschijf van box 2 en op een verhoging van de effectieve belastingdruk van 31% naar 36% voor voordelen uit lucratief belang voor zover deze belast zijn in de tweede tariefschijf van box 2.
3A. Financiële gevolgen voor het Rijk	Het toevoegen van de multiplier leidt tot een structurele budgettaire opbrengst van € 45 miljoen vanaf 2026.
3B. Financiële gevolgen voor maatschappelijke sectoren	Door het toepassen van de multiplier zullen burgers met een middellijk gehouden lucratief belang meer belasting betalen.
4. Nagestreefde doeltreffendheid	Met de maatregel wordt het doel behaald, te weten het zwaarder belasten van voordelen uit lucratief belang in box 2. De voorgestelde maatregel is niet beperkt tot alleen private-equitymanagers (met een middellijk gehouden lucratief belang). De maatregel gaat op dat onderdeel verder dan de motie vraagt. Het kabinet wenst voor de maatregel echter zo veel mogelijk aan te sluiten bij de bestaande afbakening van lucratieve belangen. Op basis van de huidige regeling verkeren alle belastingplichtigen met een lucratief belang in een vergelijkbare positie, ondanks dat sommige managers actief zijn in de private-equitysector en andere niet. Bij alle lucratiefbelanghouders moet ten aanzien van het lucratieve belang sprake zijn van een zekere hefboom en moet bij de verkrijging ervan zijn voldaan aan het beloningsoogmerk. Daar komt bij dat een verdergaand onderscheid in de sector of het type belang bij de regeling niet mogelijk is of de regeling complexer maakt.
5. Nagestreefde doelmatigheid	Het zwaarder belasten van de voordelen uit een middellijk gehouden lucratief belang wordt vormgegeven door de voordelen te verhogen voor situaties waarin de aanmerkelijkbelangvariant wordt toegepast. Daarmee wordt deze maatregel op een doelmatige wijze – zonder grote ingrepen met beperkte uitvoeringsgevolgen – genomen.
6. Evaluatieparagraaf	Er is niet voorzien in een evaluatie.

Box 3: verhogen forfait overige bezittingen en verlagen heffingvrij vermogen

Beleidskeuzes uitgelegd <i>Onderbouwing doeltreffendheid, doelmatigheid en evaluatie (CW 3.1)</i>	
1. Doel(en)	Ophalen van budgettaire opbrengst om de dekkingsopgave in te vullen die onder andere wordt gecreëerd door het uitstel van de invoering van de Wet werkelijk rendement (WWR) box 3 naar 2028. Hierdoor blijft het forfaitaire stelsel met tegenbewijsregeling langer van toepassing is.
2. Beleidsinstrument(en)	Verhoging van het forfait voor zogenoemde overige bezittingen met 1,78% naar 7,78% en verlaging van het heffingvrije vermogen naar € 51.396.
3A. Financiële gevolgen voor het Rijk	De voorgestelde maatregelen zorgen voor een budgettaire opbrengst van € 1,267 miljard in 2026 en in 2027, in totaal € 2,55 miljard.
3B. Financiële gevolgen voor maatschappelijke sectoren	Door de verhoging van het forfait voor overige bezittingen moeten burgers met vermogen in bijvoorbeeld onroerende zaken, aandelen en obligaties meer belasting betalen, voor zover zij geen gebruik maken van de tegenbewijsregeling. Door de verlaging van het heffingvrije vermogen is een grotere groep burgers belasting verschuldigd over hun inkomen uit vermogen.
4. Nagestreefde doeltreffendheid	Met de voorgestelde verhoging van het forfait voor zogenoemde overige bezitting en verlaging van het heffingvrije vermogen wordt naar verwachting de beoogde budgettaire opbrengst gehaald.
5. Nagestreefde doelmatigheid	Door de voorgestelde aanpassing van box 3 wordt voorkomen dat de budgettaire derving in box 3 moet worden opgevangen door bijvoorbeeld werkenden. Hierdoor sluiten de maatregelen aan bij het domein waar de derving die wordt gedekt (uitstel WWR) vandaan komt.
6. Evaluatieparagraaf	De maatregel heeft effect in de jaren 2026 en 2027, tot aan de invoering van het stelsel van werkelijk rendement in box 3 per 2028. Daarom is een evaluatie niet voorzien.

Onderhandelaarsakkoord Regeling Vervroegde Uittreding (RVU)

Beleidskeuzes uitgelegd <i>Onderbouwing doeltreffendheid, doelmatigheid en evaluatie (CW 3.1)</i>	
1. Doel(en)	Het mogelijk maken voor werknemers om voor de AOW-leeftijd te kunnen stoppen met werken. Bijvoorbeeld vanwege gezondheidsproblemen als gevolg van mentaal en/of fysiek zwaar werk.
2. Beleidsinstrument(en)	De bestaande RVU-drempelvrijstelling die eind 2025 zou aflopen wordt gecontinueerd. Deze vrijstelling houdt in dat als een werknemer maximaal 3 jaar voor de AOW-leeftijd stopt, de werkgever tot een bepaald bedrag geen pseudo-eindheffing hoeft te betalen over de uitkering die wordt betaald aan deze werknemer. Over een uitkering boven dit bedrag moet wel pseudo-eindheffing worden betaald.
3A. Financiële gevolgen voor het Rijk	De maatregelen leiden tot een derving van belastinginkomsten oplopend tot structureel € 34 miljoen. Dit wordt gedekt door een verhoging van de arbeidsongeschiktheidsfonds (aof) premie.
3B. Financiële gevolgen voor maatschappelijke sectoren	Het gaat om het in stand houden van een bestaande regeling. Cao-partijen zullen hierover afspraken maken in cao's en in die zin dus kosten hebben om adviseurs en dergelijke in te schakelen.
4. Nagestreefde doeltreffendheid	Het doel van deze vrijstelling is om de bereidheid van werkgevers te stimuleren om werknemers met zwaar werk die niet gezond kunnen doorwerken tot de AOW-leeftijd eerder te laten stoppen met werken én deze werknemers een uitkering te verstrekken tot het moment dat ze de AOW-leeftijd bereiken.
5. Nagestreefde doelmatigheid	Het ingezette instrument van een generieke RVU-drempelvrijstelling vanaf 2026 is ruimer dan het gewenste doel. Wel zijn er afspraken gemaakt met sociale partners in het akkoord 'Gezond naar het pensioen' en is er een evaluatiebepaling opgenomen. En ook de mogelijkheid om door middel van een algemene maatregel van bestuur voorwaarden te stellen aan het gebruik van de RVU-drempelvrijstelling. Op deze manier hoopt het kabinet voldoende waarborgen te introduceren om het ruimte instrument en de bijbehorende middelen te verantwoorden.
6. Evaluatieparagraaf	De maatregelen worden gemonitord en geëvalueerd op doelmatigheid. Met ingang van 2025 is het proces van gezamenlijke jaarlijkse monitoring door SZW en sociale partners gestart en driejaarlijks vinden ijkomenten plaats, gericht op alle afspraken uit het akkoord 'Gezond naar het pensioen'. Het eerste ijkmoment is in 2028. Bij het ijkmoment bezien kabinet en sociale partners of de ontwikkeling van RVU's aansluit bij de doelstellingen. Aan de Kamer wordt over de uitkomsten hiervan gerapporteerd.

Versoberen ETK-regeling

Beleidskeuzes uitgelegd <i>Onderbouwing doeltreffendheid, doelmatigheid en evaluatie (CW 3.1)</i>	
1. Doel(en)	Er zijn twee doelen met de voorgestelde maatregel. Ten eerste is het doel het gelijktrekken van het fiscale speelveld tussen uit een ander land afkomstige werknemers die tijdelijk in Nederland in dienstbetrekking zijn (inkomende werknemers) en andere werknemers die in Nederland in dienstbetrekking zijn. Ten tweede is het doel het minder aantrekkelijk maken voor inkomende werknemers om te (blijven) werken in Nederland.
2. Beleidsinstrument(en)	Het uitsluiten van de extra kosten van levensonderhoud ten opzichte van het land van herkomst en de extra kosten van privégesprekken met het land van herkomst voor werknemers die tijdelijk in Nederland arbeid verrichten.
3A. Financiële gevolgen voor het Rijk	Het uitsluiten van de kosten levert een structurele opbrengst op van € 21 miljoen vanaf 2026.
3B. Financiële gevolgen voor maatschappelijke sectoren	De voorgestelde maatregel leidt ertoe dat het aannemen van arbeidsmigranten voor werkgevers minder voordelig met toepassing van de ETK-regeling kan worden. Ook de aantrekkelijkheid voor arbeidsmigranten van het (blijven) werken in Nederland kan vanwege een lager nettoloon indirect verkleind worden.
4. Nagestreefde doeltreffendheid	Fiscaal speelveld: Inkomende werknemers krijgen het Nederlandse minimumloon. In dit loon zijn de hogere kosten van levensonderhoud ten opzichte van het herkomstland al meegenomen. Verder is de zakelijke component ondergeschikt bij privégesprekken met het herkomstland. Doordat deze extra kosten niet meer als ETK onbelast vergoed kunnen worden, wordt het fiscale speelveld gelijk getrokken tussen inkomende werknemers en andere werknemers in Nederland. Arbeidsmigratie: Het kan minder voordelig worden voor werkgevers om werknemers uit een ander land aan te nemen en voor werknemers uit een ander land kan Nederland een minder aantrekkelijk werkland worden, vanwege een lager netto-inkomen. Het is echter niet te bepalen in hoeverre de voorgestelde maatregel invloed heeft op de arbeidsmigratie naar Nederland.
5. Nagestreefde doelmatigheid	Fiscaal speelveld: In bepaalde gevallen blijft er sprake van hoge administratieve lasten en een daarmee samenhangend niet-gebruik. Arbeidsmigratie: Volgens het SEO-rapport komen arbeidsmigranten veelal naar Nederland vanwege het (veel) hogere Nederlandse (minimum)loon en andere gunstige arbeidsvoorwaarden in vergelijking met hun thuisland. De maatregel heeft daarom naar verwachting een beperkte invloed.
6. Evaluatieparagraaf	In 2029 wordt de ETK-regeling geëvalueerd, waarin specifiek aandacht zal zijn voor de voorgestelde maatregel.

Normeren zakelijke leasemarkt via pseudo-eindheffing in de loonbelasting

Beleidskeuzes uitgelegd <i>Onderbouwing doeltreffendheid, doelmatigheid en evaluatie (CW 3.1)</i>	
1. Doel(en)	Het doel van de maatregel is om de klimaatdoelen dichterbij te brengen. Het streven is dat personenauto's die vanaf 2027 door werkgevers privé ter beschikking worden gesteld aan hun werknemers, volledig emissievrij zijn. Het specifieke doel van de normering is om de keuze van werkgevers tussen een fossiele en een niet-fossiele personenauto te beïnvloeden in het voordeel van een niet-fossiele personenauto waarmee de CO₂-uitstoot wordt verminderd.
2. Beleidsinstrument(en)	Een pseudo-eindheffing van 12% over de waarde van fossiele ter beschikking gestelde personenauto's voor werkgevers in de loonheffingen.
3A. Financiële gevolgen voor het Rijk	Door anticipatie wordt een budgettair effect in bpm verwacht dat jaar. De maatregel kent daardoor een meeropbrengst van € 208 mln. in 2026. Vanaf 2027 leidt de pseudo-eindheffing tot versnelling van de ingroei van volledig elektrische personenauto's. Hierdoor zijn er minder inkomsten uit accijnzen en BPM van fossiele personenauto's, de zogenaamde grondslagerosie. Deze derving wordt voor een deel gecompenseerd door de meeropbrengsten van de pseudo-eindheffing en mrb. Per saldo bedraagt de derving € 313 mln. in 2027 aflopend tot € 43 mln. in 2035. Een deel van de dekking komt van buiten het autodomein, zoals het Klimaatfonds en de belasting op leidingwater.
3B. Financiële gevolgen voor maatschappelijke sectoren	De verkoop van elektrische personenauto's zal vermoedelijk toenemen en van fossiele personenauto's afnemen. Als werkgevers ervoor kiezen alsnog een fossiele auto aan te bieden zullen zij een jaarlijkse eindheffing van 12% van de netto catalogusprijs van het voertuig moeten betalen. Bij een gemiddelde catalogusprijs van € 46.000 gaat dit om een jaarlijks bedrag van € 5520,-.
4. Nagestreefde doeltreffendheid	De maatregel zorgt voor een versnelde ingroei van emissievrije personenauto's in het zakelijke wagenpark en vermindering in het aantal fossiel gereden kilometers. Naar inschatting zorgt de maatregel voor een jaarlijkse CO₂-reductie van 0,3 tot 0,6 Mton in 2030 ten opzichte van de huidige KEV24 prognose.
5. Nagestreefde doelmatigheid	Het versnellen van de ingroei van elektrische voertuigen zorgt doormiddel van grondslagerosie voor een derving in de bpm en accijns. Hoe effectiever de maatregel, hoe kostbaarder de derving. De maatregel brengt geld op als werkgevers niet het gewenste gedrag vertonen en alsnog werknemers fossiele auto's ter beschikking stellen. De verwachting is echter dat de maatregel een sterk gedragseffect heeft.
6. Evaluatieparagraaf	Voor de geplande tussenevaluatie fiscale stimuleringsmaatregel voor emissievrije voertuigen in 2028 is deze maatregel nog niet lang genoeg van kracht om goed geëvalueerd te worden. Daarom zal deze maatregel rondom 2030 volwaardig geëvalueerd worden.

Verhogen tariefkorting voor emissievrije personenauto's in de motorrijtuigenbelasting (mrb)

Beleidskeuzes uitgelegd <i>Onderbouwing doeltreffendheid, doelmatigheid en evaluatie (CW 3.1)</i>	
1. Doel(en)	Voorkomen dat de ingroei van emissievrije personenauto's (EV) stagneert door het verschil in de motorrijtuigenbelasting (mrb) tussen een EV en vergelijkbare benzineauto verder te verkleinen.
2. Beleidsinstrument(en)	In het Belastingplan 2025 is opgenomen dat er vanaf 2026 een tijdelijke tariefkorting in de mrb en de provinciale opcenten wordt geïntroduceerd t/m 2029 voor emissievrije personenauto's. Met deze maatregel in het Belastingplan 2026 wordt de korting verhoogd van 25% naar 30% voor de jaren 2026, 2027 en 2028. De korting blijft (conform het BP25) in 2029 25% en komt vanaf 2030 te vervallen. Hierdoor wordt het verschil tussen een emissievrije personenauto ten opzichte van een vergelijkbare benzinevariant, door het technisch meergewicht van EV's kleiner.
3A. Financiële gevolgen voor het Rijk	Het voorstel leidt tot een derving van € 30 miljoen in 2026 die oploopt tot een derving van € 44 miljoen in 2028. Vanaf 2029 is er een structurele meeropbrengst van € 1 miljoen in 2029. Deze maatregel is in een pakket voorgesteld samen met een normering op de zakelijke vloot. De derving valt iets hoger uit door de verwachte extra EV-ingroei dit optreedt door deze normering. De tariefkorting leidt voor de provincies tot lagere inkomsten uit de opcenten (cumulatief 65 miljoen in de periode 2026 – 2028). De provincies worden volledig gecompenseerd voor deze derving. De voor de derving benodigde middelen zullen na afronding van de parlementaire behandeling van het Belastingplan 2026 worden toegevoegd aan het Provinciefonds. Deze middelen komen bovenop de derving van de oorspronkelijke maatregel uit het Belastingplan 2025.
3B. Financiële gevolgen voor maatschappelijke sectoren	Op basis van een gemiddelde elektrische personenauto in 2025 komt het neer op een extra korting van circa € 70 per jaar inclusief provinciale opcenten. Naar verwachting is dit gemiddeld genomen voldoende om de hogere motorrijtuigenbelasting voor een EV in het D en E segment als gevolg van het zwaardere accupakket volledig te compenseren. Voor kleinere en middelgrote EV's (segmenten A tot en met C) wordt het verschil in motorrijtuigenbelasting met een vergelijkbare benzineauto verkleind.
4. Nagestreefde doeltreffendheid	Met de tariefkorting wordt beoogd beter te corrigeren voor het technisch meergewicht van emissievrije personenauto's. Daarmee kan stagnatie van de ingroei van emissievrije personenauto's tot en met 2029 beter worden voorkomen.

5. Nagestreefde doelmatigheid	De toe te passen tariefskorting is een parameterwijziging. Dit houdt in dat de maatregel relatief makkelijk uitgevoerd kan worden door de Belastingdienst en lage uitvoeringskosten met zich meebrengt. Hierdoor is de maatregel doelmatig in het bereiken van het doel om conventionele en emissievrije personenauto's binnen de motorrijtuigenbelasting gelijkwaardiger te belasten en de ingroei van elektrisch aangedreven personenauto's in het wagenpark niet te laten stagneren. Verder is de korting voor een periode 4 jaar uitgewerkt om burger en bedrijven voor meerdere jaren perspectief te bieden. De (verwachte) CO₂-winst van de korting is relatief beperkt.
6. Evaluatieparagraaf	In de loop van 2028 evalueert het kabinet de tariefskorting. Bij de evaluatie betreft het kabinet ook hoe de tariefskorting uitwerkt naar de verschillende autosegmenten op basis van hun afmeting. In de evaluatie kan voor doelmatigheid onderzocht worden in hoeverre de korting het meergewicht compenseert en of er niet sprake is van onder- of overcompensatie.

Afschaffen heffingsplafond in de belasting op leidingwater

Beleidskeuzes uitgelegd <i>Onderbouwing doeltreffendheid, doelmatigheid en evaluatie (CW 3.1)</i>	
1. Doel(en)	Het realiseren van een structurele opbrengst van € 105 miljoen per jaar vanaf 2027. Deze middelen worden ingezet binnen het bredere pakket aan klimaat maatregelen die in april 2025 zijn aangekondigd.
2. Beleidsinstrument(en)	Het stapsgewijs afschaffen van het heffingsplafond van 300 m ³ in de belasting op leidingwater. In 2026 wordt het plafond verhoog naar 50.000 m ³ en vanaf 2027 wordt het volledig afgeschaft.
3A. Financiële gevolgen voor het Rijk	De verhoging naar 50.000 m ³ levert in 2026 € 64 miljoen op en vanaf 2027 levert het volledig afschaffen van het plafond structureel € 105 miljoen op.
3B. Financiële gevolgen voor maatschappelijke sectoren	€ 105 mln. euro aan extra belastinguitgaven voor grootverbruikers van drinkwater. Voorbeelden van grootverbruikers zijn zwembaden, de farmaceutische- en voedingsmiddelen industrie en ziekenhuizen.
4. Nagestreefde doeltreffendheid	De maatregel is doeltreffend als de geraamde opbrengst wordt gerealiseerd.
5. Nagestreefde doelmatigheid	Met het afschaffen van het heffingsplafond komt de teruggaveregelings te vervallen waardoor de uitvoering van deze belasting eenvoudiger wordt. Het afschaffen van het heffingsplafond geeft gebruikers een aanvullende prikkel om waterverspilling tegen te gaan. Dit levert naar verwachting een waterbesparing van 0 tot 25 miljoen kubieke meter water per jaar op. Voor bedrijven met een hoog waterverbruik kan dit wel resulteren in een fikse lastenverzwaring. Maar onderaan de streep gaan deze bedrijven evenveel per m³ water betalen als huishoudens en bedrijven met een verbruik onder het heffingsplafond momenteel doen. Naar verwachting zijn de negatieve neveneffecten van de maatregel beperkt.
6. Evaluatieparagraaf	In 2031 wordt de belasting op leidingwater geëvalueerd. Hierin zal ook de doelmatigheid en doeltreffendheid van het afschaffen van het heffingsplafond worden geëvalueerd.

Afvalstoffenbelasting – verhogen algemene tarief

Beleidskeuzes uitgelegd <i>Onderbouwing doeltreffendheid, doelmatigheid en evaluatie (CW 3.1)</i>	
1. Doel(en)	Er zijn twee doelen van deze maatregel. De eerste is budgettair. De maatregel betreft een technische invulling om het budgettaire gat van € 567 mln. – ontstaan door het niet invoeren van een polymerenheffing – op te vullen. Het tweede doel is het beperken van milieuvervuiling.
2. Beleidsinstrument(en)	Het algemene tarief van de afvalstoffenbelasting wordt per 2028 verhoogd van € 39,70 per ton afval naar € 90,21. Vanaf 2035 wordt het tarief verder verhoogd naar € 113,81.
3A. Financiële gevolgen voor het Rijk	De maatregel leidt tot een hogere opbrengst van afvalstoffenbelasting. De opbrengsten van de afvalstoffenbelasting komen ten goede aan de algemene middelen. Met het totaalpakket aan maatregelen in de afvalstoffenbelasting en CO ₂ -heffing is beoogd om € 567 miljoen op te halen.
3B. Financiële gevolgen voor maatschappelijke sectoren	Een verhoging van de afvalstoffenbelasting zal naar verwachting worden afgewenteld aan afvalontdoeners, doordat afvalverwerkers hogere poorttarieven gaan hanteren. Bedrijven en gemeenten worden hierdoor geconfronteerd met hogere kosten. Gemeenten kunnen deze kosten doorberekenen aan haar inwoners via de gemeentelijke belastingen.
4. Nagestreefde doeltreffendheid	Budgettair: het kabinet beoogt met de maatregel € 285 miljoen op te halen in 2028 en structureel € 283 miljoen vanaf 2035. Milieudoel: Doordat minder afval in Nederland wordt verbrand of gestort, verlaagd dit de uitstoot van o.a. fijnstof, stikstof en andere schadelijke stoffen.
5. Nagestreefde doelmatigheid	Bij de evaluatie van de afvalstoffenbelasting is deze als doelmatig beoordeeld in haar budgettaire doelstelling. De maatregel betreft een parameterwijziging. De verwachting is dat de importstroom van afval door dit pakket volledig wegvalt wat de doelmatigheid van deze maatregel verkleint. Door het wegvallen van een deel van de grondslag is een hoger tarief nodig om de beoogde opbrengst te halen. Daarnaast kan de exportstroom van afval toenemen door het maatregelenpakket. Dit heeft geen gevolgen voor de budgettaire opbrengst omdat over geëxporteerd afval ook afvalstoffenbelasting wordt betaald.
6. Evaluatieparagraaf	De afvalstoffenbelasting is in 2024 geëvalueerd. De volgende evaluatie staat gepland voor 2029-2031.

Afvalstoffenbelasting – afschaffen vrijstelling zuiveringsslib

Beleidskeuzes uitgelegd <i>Onderbouwing doeltreffendheid, doelmatigheid en evaluatie (CW 3.1)</i>	
1. Doel(en)	Er zijn twee doelen van deze maatregel. De eerste is budgettair. De maatregel betreft een technische invulling om het budgettaire gat van € 567 mln. – ontstaan door het niet invoeren van een polymerenheffing – op te vullen. Het tweede doel is het beperken van milieuvervuiling.
2. Beleidsinstrument(en)	De vrijstelling voor zuiveringsslib van de afvalstoffenbelasting wordt vanaf 2027 afgeschaft.
3A. Financiële gevolgen voor het Rijk	De maatregel leidt tot een hogere opbrengst van afvalstoffenbelasting. De opbrengsten van de afvalstoffenbelasting komen ten goede aan de algemene middelen. Met het totaalpakket aan maatregelen in de afvalstoffenbelasting en CO ₂ -heffing is beoogd om € 567 miljoen op te halen.
3B. Financiële gevolgen voor maatschappelijke sectoren	Een verhoging van de afvalstoffenbelasting zal naar verwachting worden afgewenteld aan afvalontdoeners. Bij zuiveringsslib komen de kosten hiervan terecht bij de waterschappen.
4. Nagestreefde doeltreffendheid	Vereenvoudiging: De vrijstelling is in de evaluatie van de afvalstoffenbelasting van 2024 als ondoeltreffend beoordeeld. Budgettair: het kabinet beoogt met de maatregel een jaarlijkse opbrengst van €1 mln. te realiseren Milieudoel: Een prikkel wordt gegeven om zuiveringsslib door speciale slibverbrandingsinstallaties te laten verwerken, waar betere mogelijkheden zijn om grondstoffen terug te winnen uit het slib.
5. Nagestreefde doelmatigheid	De vrijstelling is in de evaluatie van de afvalstoffenbelasting als ondoelmatig beoordeeld. Door het schrappen van de vrijstelling voor zuiveringsslib, wordt de uitvoering eenvoudiger. Een verbod op het verbranden van zuiveringsslib in AVI's had ook bij kunnen dragen aan het milieudoel. Naar verwachting had dit voor problemen gezorgd bij waterschappen omdat er onvoldoende capaciteit is bij de binnenlandse monoverbranders om alle zuiveringsslib te verwerken. Daardoor wordt het schrappen van de vrijstelling gezien als een doelmatiger alternatief dan een verbod.
6. Evaluatieparagraaf	De afvalstoffenbelasting is in 2024 geëvalueerd. De volgende evaluatie staat gepland voor 2029-2031.

Afvalstoffenbelasting – invoeren verhoogd tarief storten met ontheffing

Beleidskeuzes uitgelegd <i>Onderbouwing doeltreffendheid, doelmatigheid en evaluatie (CW 3.1)</i>	
1. Doel(en)	Er zijn twee doelen van deze maatregel, de eerste is budgettair. De maatregel betreft een technische invulling om het budgettaire gat van € 567 mln. – ontstaan door het niet invoeren van een polymerenheffing – op te vullen. Het tweede doel is het beperken van milieuvervuiling.
2. Beleidsinstrument(en)	Er wordt een nieuw tarief ingevoerd in de afvalstoffenbelasting voor storten met ontheffing. Vanaf 2029 zal het tarief voor storten met ontheffing € 10 boven het effectieve tarief voor verbranden worden gezet waardoor storten met ontheffing duurder wordt per ton afval.
3A. Financiële gevolgen voor het Rijk	De maatregel leidt tot een hogere opbrengst van afvalstoffenbelasting. De opbrengsten van de afvalstoffenbelasting komen ten goede aan de algemene middelen. Met het totaalpakket aan maatregelen in de afvalstoffenbelasting en CO ₂ -heffing is beoogd om € 567 miljoen op te halen.
3B. Financiële gevolgen voor maatschappelijke sectoren	Indien een afvalverwerker ontheffing aanvraagt om afvalstoffen, waarvoor een stortverbod geldt, alsnog te storten, is een hogere afvalstoffenbelasting verschuldigd. Naar verwachting kan de afvalverwerker deze niet direct doorberekenen aan de afvalontdoener.
4. Nagestreefde doeltreffendheid	Budgettair: het kabinet beoogt met de maatregel € 8 miljoen op te halen in 2029 oplopend naar structureel € 13 miljoen vanaf 2035. Milieudoel: In de evaluatie van de afvalstoffenbelasting wordt benoemd dat mogelijk oneigenlijk gebruik kan worden gemaakt van het aanvragen van ontheffing om afvalstoffen met stortverbod toch te mogen storten, indien storten goedkoper is dan een milieuvriendelijkere manier van verwerken. Door het introduceren van een verhoogd tarief beoogt het kabinet een extra prijsprikkel te geven om afvalstoffen zoveel mogelijk te verbranden of te recyclen.
5. Nagestreefde doelmatigheid	De introductie een verhoogd tarief voor het storten-met-ontheffing vergt aanpassing in het bestaande aangifteformulier. Het aantal belastingplichtigen in de afvalstoffenbelasting is klein en zijn professionele partijen. Het kabinet verwacht dat zowel de belastingplichtigen als de Belastingdienst de maatregel goed kunnen implementeren, waardoor de maatregel doelmatig is het niet langer verlenen van ontheffing had ook bij kunnen dragen aan het milieudoel. Naar verwachting had dit voor problemen gezorgd bij de aanbieders van afval dat wordt geweigerd bij AVI's. Zij zouden langer met dit afval blijven zitten wat ook kosten met zich meebrengt. Daarom wordt een verhoogd tarief als een doelmatigere optie gezien dan het intrekken van de mogelijkheid om ontheffing te verlenen.
6. Evaluatieparagraaf	De afvalstoffenbelasting is in 2024 geëvalueerd. De volgende evaluatie staat gepland voor 2029-2031.

Aanpassen CO₂-heffing industrie

Beleidskeuzes uitgelegd

Onderbouwing doeltreffendheid, doelmatigheid en evaluatie (CW 3.1)

1. Doel(en)	De aanpassingen van de CO₂-heffing voor de industrie hebben meerdere doelen, afhankelijk van de aanpassing. Het doel van het matigen van de nationale reductiefactor en de generieke tariefsverlaging voor 'Emission Trading System' (ETS)- en lachgasinstallaties is om lastenverlichting te bieden aan deze bedrijven, met het oog op de internationale concurrentiepositie. Het aanscherpen van de CO₂-heffing voor afvalverbrandingsinstallaties (AVI's) heeft twee doelen. Het eerste is budgettair. De maatregel betreft een technische invulling om het budgettaire gat van € 567 mln. – ontstaan door het niet invoeren van een polymerenheffing – op te vullen. Het tweede doel is om een grotere prijsprikkel te bieden voor het toepassen van 'Carbon Capture and Storage' (CCS) en hierdoor te zorgen voor broeikasgasemissiereductie.
2. Beleidsinstrument(en)	Het tarief van de CO₂-heffing voor ETS1- en lachgasinstallaties wordt per 2026 verlaagd naar € 78,67 per ton CO₂. Daarnaast wordt de hoeveelheid vrijgestelde rechten verruimd, door de reductiefactor in 2026 te verhogen en na 2026 constant te houden in plaats van verder af te bouwen. Deze aanpassingen gelden alleen voor de ETS1- en lachgasinstallaties. Voor AVI's wordt de CO₂-heffing aangescherpt. Ten eerste wordt het tarief stapsgewijs verhoogd naar € 295 per ton CO₂ in 2030 (basispad: € 152), zie ook onderstaande figuur. Ten tweede wordt de vrijgestelde uitstoot aangepast. Tot en met 2030 blijft het heffingsdoel gelijk aan 0,6 megaton (fossiele) CO₂-emissies in 2030. Na 2030 daalt de vrijgestelde uitstoot in gelijke stappen naar nul in 2033. Ten derde wordt handel in dispensatierechten tussen AVI's en andere industriële installaties uitgesloten.
3A. Financiële gevolgen voor het Rijk	Door de verlaging van het CO₂-heffing tarief voor ETS- en lachgasinstallaties dalen de inkomsten van de heffing naar nul. Deze budgettaire derving wordt opgevangen door de gereserveerde middelen onder het Klimaatfonds af te boeken. Het aanscherpen van de CO₂-heffing voor AVI's leidt tot een structurele budgettaire opbrengst van € 270 miljoen in 2035.
3B. Financiële gevolgen voor maatschappelijke sectoren	Door de verlaging van het CO₂-heffing tarief voor ETS- en lachgasinstallaties gaan deze installaties per saldo per 2025 geen CO₂-heffing meer betalen, ermee rekening houdend dat betaalde heffing in 2025 en 2026 kan worden verrekend met een overschot in latere jaren. Dit leidt dus tot een lastenverlichting. Door de CO₂-heffing voor AVI's aan te scherpen verdubbelt de prijsprikkel om CCS toe te passen ruimschoots, waardoor de verwachting is dat meer AVI's zullen investeren in CCS. Kanttekening hierbij is dat de business case voor AVI's verslechtert, doordat het volume verbrand afval afneemt door de maatregelen in de afvalstoffenbelasting. In de uitgevoerde impactanalyse is aangegeven dat dit leidt tot investeringsonzekerheid, wat AVI's er mogelijk van weerhoudt om daadwerkelijk een investeringsbeslissing in CCS te nemen. Het komend jaar gaat daarom een gezamenlijke werkgroep met afvalverwerkingsbedrijven van start om te inventariseren met welke flankerende maatregelen de investeringszekerheid kan worden vergroot.

4. Nagestreefde doeltreffendheid	De aanpassing van de CO₂-heffing voor ETS- en lachgasinstallaties zorgt ervoor dat deze installaties – inclusief de verrekenmogelijkheid – gemiddeld genomen vanaf 2025 geen CO₂-heffing meer gaan betalen. Dit betekent een aanzienlijke lastenverlichting, wat een positief effect op hun internationale concurrentiepositie heeft. Het aanscherpen van de CO₂-heffing voor AVI's maakt hun CO₂-uitstoot duurder. Hierdoor worden investeringen in verduurzaming aantrekkelijker, en CO₂-uitstoot onaantrekkelijker. De parallelle reservering voor ondersteuning van CCS-project Aramis ondersteunt spoedige emissiereductie. Daarnaast leidt de aanscherping van de CO₂-heffing – in combinatie met de aanpassingen in de afvalstoffenbelasting tot minder afvalverbranding, wat een additionele CO₂-reductie geeft.
5. Nagestreefde doelmatigheid	Het aanpassen van de CO₂-heffing voor ETS- en lachgasinstallaties is een parameteraanpassing binnen een bestaand instrument. De lastenverlichting komt bovendien gericht terecht bij de beoogde doelgroep. Het aanscherpen van de CO₂-heffing voor AVI's leidt tot een lastenverzwaring indien AVI's op korte termijn geen mogelijkheid hebben om CCS toe te passen. AVI's kunnen mogelijk een deel van de lastenstijging afwentelen via de poorttarieven, maar dit heeft als nadeel dat het risico toeneemt dat een deel van het afval wordt geëxporteerd naar het buitenland.
6. Evaluatieparagraaf	De CO₂-heffing industrie wordt momenteel geëvalueerd. De uitkomsten daarvan komen beschikbaar in het najaar van 2025. Het kabinet beoogt in 2031 de CO₂-heffing industrie opnieuw te evalueren.

Aanpassen belastingvermindering energiebelasting

Beleidskeuzes uitgelegd <i>Onderbouwing doeltreffendheid, doelmatigheid en evaluatie (CW 3.1)</i>	
1. Doel(en)	De afname van de hoogte van de belastingvermindering in de energiebelasting beperken.
2. Beleidsinstrument(en)	De belastingvermindering in de energiebelasting wordt verhoogd met € 9,30 per elektriciteitsaansluiting van een object met een verblijfsfunctie per jaar vanaf 2026 ten opzichte van het basispad.
3A. Financiële gevolgen voor het Rijk	De aanpassing van de belastingvermindering leidt tot een budgettaire derving van € 100 miljoen per jaar vanaf 2026.
3B. Financiële gevolgen voor maatschappelijke sectoren	Verbruikers met een elektriciteitsaansluiting van objecten met een zogenoemde verblijfsfunctie ontvangen een hogere belastingvermindering dan in het basispad. De verhoging ten opzichte van het basispad in 2026 is per kwalificerende aansluiting € 9,30. Vanwege eerder in wetgeving opgenomen wijzigingen die resulteren in een verlaging in 2026 is het verschil ten opzichte van 2025 per saldo -€ 5,15 per jaar.
4. Nagestreefde doeltreffendheid	De aanpassing van de belastingvermindering zorgt ervoor dat deze minder afneemt dan in het basispad. De aanpassing heeft effect voor alle huishoudens, onafhankelijk van het verbruik. Het voordeel is voor elk huishouden even groot.
5. Nagestreefde doelmatigheid	De maatregel is redelijk doelmatig maar kent wel beperkingen. Zo komt het grootste deel bij huishoudens terecht(91%) maar een deel bij bedrijven, instellingen en andere objecten met een elektriciteitsaansluiting (9%).
6. Evaluatieparagraaf	De belastingvermindering wordt betrokken bij de eerstvolgende reguliere evaluatie van de energiebelasting in 2027.

Aanpassen zuiveluitzondering verbruiksbelasting alcoholvrije dranken

Beleidskeuzes uitgelegd <i>Onderbouwing doeltreffendheid, doelmatigheid en evaluatie (CW 3.1)</i>	
1. Doel(en)	Het primaire doel van de voorgestelde wijziging van de zuiveluitzondering is het voorkomen van de omzeiling van de verbruiksbelasting van alcoholvrije dranken door het toevoegen van een kleine hoeveelheid melkvet aan alcoholvrije dranken. Onder de aangepaste zuiveluitzondering worden ook zuivel- en sojadranken zoals chocolade- en frambozenmelk, voortaan belast met verbruiksbelasting. Het kabinet acht het niet passend dit soort dranken fiscaal te bevoordelen boven andere alcoholvrije dranken.
2. Beleidsinstrument(en)	Het beleidsinstrument is de aanpassing van de zuiveluitzondering in de Wet verbruiksbelasting van alcoholvrije dranken.
3A. Financiële gevolgen voor het Rijk	De voorgestelde wijziging levert een structurele opbrengst op van € 41 miljoen vanaf 2027.
3B. Financiële gevolgen voor maatschappelijke sectoren	Voor producenten van alcoholvrije dranken geldt dat voortaan aangifte dient te worden gedaan van alcoholvrije dranken die niet langer onder de zuiveluitzondering vallen. Dit brengt mogelijk extra (eenmalige) bedrijfskosten met zich mee. Burgers die alcoholvrije dranken consumeren die door de wijziging niet langer van de verbruiksbelasting van alcoholvrije dranken zijn uitgezonderd, zullen voor deze dranken naar verwachting meer moeten betalen als de producenten de verbruiksbelasting doorberekenen in de prijs.
4. Nagestreefde doeltreffendheid	Op dit moment is sprake van een omzeilingsmogelijkheid in de wet. Door die omzeilingsmogelijkheid te dichten, wordt het hoofddoel van de wijziging – voorkomen van omzeiling van verbruiksbelasting van alcoholvrije dranken door het toevoegen van een vleugje zuivel aan de drank – bereikt.
5. Nagestreefde doelmatigheid	Met de wetswijziging wordt een omzeilingsmogelijkheid in de wet gedicht. Deze wetswijziging kost de overheid niets, maar kent een budgettaire opbrengst van € 41 mln. structureel vanaf 2027. De maatregel heeft impact op het doenvermogen van bedrijven, echter zijn dit over het algemeen (grote) ondernemingen waarbij de doenlijkheid in het algemeen minder een zorgpunt is. De maatregel heeft geen impact op het doenvermogen van burgers.
6. Evaluatieparagraaf	Er wordt geen evaluatie voorzien.

Verlengen accijnsverlaging voor brandstof (diesel, benzine en LPG)

Beleidskeuzes uitgelegd <i>Onderbouwing doeltreffendheid, doelmatigheid en evaluatie (CW 3.1)</i>	
1. Doel(en)	Kosten van autorijden verlagen.
2. Beleidsinstrument(en)	De accijnstarieven zoals die in 2025 van toepassing zijn voor ongelode benzine, diesel en LPG blijven ook in 2026 van toepassing.
3A. Financiële gevolgen voor het Rijk	Het voorstel leidt naar verwachting tot een derving van circa € 1.716 miljoen euro in 2026 (in prijspeil 2025).
3B. Financiële gevolgen voor maatschappelijke sectoren	Als gevolg van deze maatregel zullen, uitgaande van de veronderstelling dat alle overige factoren onveranderd blijven, de brandstofkosten voor huishoudens en bedrijven afnemen.
4. Nagestreefde doeltreffendheid	De verlaging is doeltreffend indien de prijs aan de pomp lager is dan wanneer de accijnstarieven niet tijdelijk zouden zijn verlaagd. Of en in hoeverre dit doel wordt bereikt, hangt af van de mate waarin verkopers van brandstoffen de verlaging in hun brandstofprijzen door (kunnen) berekenen. Uit de grenseffectenrapportages (die afgelopen jaren met de Tweede Kamer zijn gedeeld) blijkt dat verschillende indicatoren suggereren dat het voordeel van de accijnsverlaging grotendeels wordt doorgerekend in de verkoopprijzen.
5. Nagestreefde doelmatigheid	Een accijnskorting is een efficiënte manier om fossiele autorijders te bereiken. Kosten voor gebruikers van elektrische voertuigen worden echter niet verlaagd. Het voordeel van de maatregel neemt toe naarmate er meer wordt getankt. Huishoudens zonder auto of huishoudens die weinig kilometers met de auto afleggen ondervinden daardoor in absolute zin geen of minder direct financieel voordeel van deze generieke maatregel dan huishoudens die veel kilometers rijden.
6. Evaluatieparagraaf	Op het moment dat de tijdelijke verlaging vervalst, zullen de grenseffecten opnieuw worden onderzocht.

Wetsvoorstel - behoud verlaagd btw-tarief cultuur, media en sport

Beleidskeuzes uitgelegd <i>Onderbouwing doeltreffendheid, doelmatigheid en evaluatie (CW 3.1)</i>	
1. Doel(en)	Het behouden van het verlaagde btw-tarief op cultuur, media en sport door de wettelijke maatregel die dat btw-tarief zou verhogen van 9% naar 21% terugdraaien. De derving die daaruit voortvloeit dekken door middel van het beperkt toepassen van de tabelcorrectiefactor (tcf) voor een aantal bedragen in de inkomsten- en loonbelasting.
2. Beleidsinstrument(en)	Het parlement heeft eerder met het Belastingplan 2025 ingestemd om het btw-tarief vanaf 2026 te verhogen naar 21%. Binnen het bredere pakket Belastingplan 2026 wordt deze verhoging met een apart wetsvoorstel voorkomen zodat het verlaagde tarief op cultuur media en sport behouden blijft.
3A. Financiële gevolgen voor het Rijk	Het behoud van het verlaagde tarief op cultuur, media en sport levert een structurele budgettaire derving op van € 1,3 miljard vanaf 2026. Als dekking daarvoor wordt de reguliere inflatiecompensatie voor een aantal bedragen in de inkomsten- en loonbelasting (via de tabelcorrectiefactor) per 1 januari 2026 slechts gedeeltelijk (52,8%) toegepast.
3B. Financiële gevolgen voor maatschappelijke sectoren	Door deze maatregel gaat voor de ondernemers die betreffende prestaties verrichten de btw-verhoging niet door. Ook wordt hiermee voorkomen dat voor de afnemers van die prestaties de prijzen omhoog gaan als gevolg van een btw-verhoging. Het beperkt toepassen van de tcf betekent dat diverse parameters in de inkomstenbelasting, waaronder de belastingschijven en heffingskortingen, niet volledig worden gecompenseerd voor inflatie. Per saldo leidt dit tot een lastenverzwaring voor burgers. Dat komt onder andere door een lagere algemene heffingskorting (AHK) en lagere uitkeringen die via de netto-netto koppeling meebewegen met de AHK, als gevolg van de beperkte toepassing van de inflatiecorrectie.
4. Nagestreefde doeltreffendheid	Het doel van dit wetsvoorstel is om het verlaagde btw-tarief op cultuur, media en sport te behouden door de eerdere aangenomen wettelijke btw-verhoging terug te draaien.
5. Nagestreefde doelmatigheid	Het terugdraaien van de btw-verhoging leidt tot een grote derving voor de rijksbegroting. Dit wordt echter binnen hetzelfde wetsvoorstel gedekt met het beperkt toepassen van de tcf.
6. Evaluatieparagraaf	Er wordt geen evaluatie voorzien.

Wetsvoorstel - differentiatie vliegbelasting

Beleidskeuzes uitgelegd <i>Onderbouwing doeltreffendheid, doelmatigheid en evaluatie (CW 3.1)</i>	
1. Doel(en)	De maatregel is gericht op het realiseren van een structurele budgettaire opbrengst van € 257 miljoen (prijspeil 2025) per jaar vanaf 2027. Ook beoogt de maatregel om de externe kosten die samenhangen met langeafstandsvluchten in grotere mate te internaliseren dan momenteel het geval is.
2. Beleidsinstrument(en)	Het instrument dat wordt ingezet is een gedifferentieerde vliegbelasting binnen het bestaande heffingskader. In plaats van één vlak tarief wordt de verschuldigde vliegbelasting per passagier afhankelijk van de afstand tot de eindbestemming van de passagier. De nieuwe structuur kent drie vaste afstandscategorieën: kort, middellang en lang. Iedere categorie kent een eigen tarief. De indeling in afstandscategorieën wordt vormgegeven via twee bijlagen bij de wet (bijlagen A en B), waarin voor de categorieën voor korte en middellange afstanden een lijst met staten en gebieden is opgenomen. De categorie voor lange afstanden betreft een restcategorie waarvoor geen bijlage bij de wet is opgenomen.
3A. Financiële gevolgen voor het Rijk	Structurele opbrengst: € 257 miljoen per jaar vanaf 2027.
3B. Financiële gevolgen voor maatschappelijke sectoren	De vliegbelasting wordt geheven bij de exploitanten van luchthavens. De exploitanten van luchthavens brengen de belasting in rekening bij de luchtvaartmaatschappijen die ook zijn gehouden tot de betaling van de vliegbelasting. Deze exploitanten van luchthavens hebben een actieve rol bij het verzamelen en controleren van de gegevens benodigd voor de heffing van de vliegbelasting. Het verzamelen en verwerken van deze aanvullende gegevens leidt tot een zekere toename van de administratieve lasten voor de luchthavenexploitanten. De extra lasten worden echter beperkt geacht, mede omdat het gaat om een uitbreiding op een reeds bestaand heffingsproces onder de Wet belastingen op milieugrondslag (Wbm). De differentiatie van het tarief kan gevolgen hebben voor de operationele kosten van luchtvaartmaatschappijen, afhankelijk van het aandeel van (middel)langeafstandsvluchten in hun netwerk. Dit kan indirect invloed hebben op de winstgevendheid en concurrentiepositie van luchtvaartmaatschappijen, met name indien de meerkosten niet of slechts ten dele aan passagiers kunnen worden doorberekend. Uit onderzoek van CE Delft blijkt dat deze effecten naar verwachting beperkt zijn en dat de winstgevendheid van luchtvaartmaatschappijen mogelijk licht zal dalen.¹ Op grond van bovenstaande zullen tickets voor (middel)langeafstandsvluchten naar verwachting duurder worden.²

¹ CE Delft (2025), Effecten van een afstandsafhankelijke vliegbelasting, onderzoek uitgevoerd in opdracht van het Ministerie van Financiën en het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, juni 2025.

² CE Delft (2025), Effecten van een afstandsafhankelijke vliegbelasting, onderzoek uitgevoerd in opdracht van het Ministerie van Financiën en het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, juni 2025.

4. Nagestreefde doeltreffendheid	Met de voorgestelde tarieven wordt naar verwachting de beoogde opbrengst gerealiseerd. Ook worden door het tarief van de vliegbelasting progressief te differentiëren naar afstand, langeafstandsvluchten, met een hogere totale uitstoot, meer belast. Dat leidt ertoe dat de externe kosten van deze vluchten in hogere mate worden geïnternaliseerd en ook betrokken in de economische afweging van reizigers.
5. Nagestreefde doelmatigheid	De voorgestelde tariefstructuur is doelmatig in het licht van de budgettaire doelstelling. De maatregel maakt zoveel mogelijk gebruik van bestaande heffingsstructuren en sluit aan bij de uitvoeringscapaciteit van luchtvaartmaatschappijen, luchthavenexploitanten en de Belastingdienst. Door te kiezen voor een driedeling in afstandscategorieën op basis van een vaste landenlijst is de invoering van de maatregel relatief eenvoudig en wordt rechtszekerheid geboden aan betrokken partijen. Tegelijkertijd geldt dat de gekozen differentiatie minder eenvoudig is dan een generieke verhoging van het huidige vlakke tarief. Een generieke verhoging zou op korte termijn evenveel opbrengst kunnen genereren tegen lagere uitvoeringslasten. De keuze voor een gedifferentieerde aanpak is echter bewust gemaakt, juist omdat deze ook voorziet in een beleidsmatige wens tot een betere internalisatie van de kosten van langere afstandsvluchten. Vanuit dit perspectief is de maatregel doelmatiger dan een generieke verhoging, doordat zij beter aansluit bij het vervuiler betaalt principe.
6. Evaluatieparagraaf	De werking van de maatregel zal uiterlijk vijf jaar na inwerkingtreding worden geëvalueerd. Daarbij zal onder meer worden gekeken naar de opbrengst per afstandscategorie, het effect op het vlieggedrag van passagiers (waaronder mogelijke uitwijkreacties), en de impact op de netwerkkwaliteit van Nederlandse luchthavens. Tevens zal worden bezien of de tariefdifferentiatie bijdraagt aan het internaliseren van externe kosten. Met het oog op toekomstige ontwikkelingen in de luchtvaart voor wat betreft stillere en schonere vliegtuigen, zullen deze inzichten worden benut bij toekomstige beleidskeuzes of bijstelling van de maatregel.

Wetsvoorstel – uitvoering Carbon Border Adjustment Mechanism (CBAM)

Beleidskeuzes uitgelegd <i>Onderbouwing doeltreffendheid, doelmatigheid en evaluatie (CW 3.1)</i>	
1. Doel(en)	Met dit wetsvoorstel worden de bepalingen uit de EU Verordening tot instelling van een mechanisme voor koolstofgrenscorrectie - ofwel Carbon Border Adjustment Mechanism (CBAM) - die per 1 januari 2026 in werking treden nader geoperationaliseerd. De CBAM-verordening werkt rechtstreeks en hoeft daarom niet omgezet te worden naar nationale wetgeving, maar voor de operationalisering zijn nog wel aanvullende bepalingen in de Wet Milieubeheer nodig. Daarin voorziet dit wetsvoorstel. De wetswijziging ziet grofweg op twee punten: Ten eerste wordt de Minister van Financiën aangewezen als het bestuursorgaan dat in Nederland wordt belast met de verkoop en terugkoop van zogenoemde CBAM-certificaten. Ten tweede verbiedt het wetsvoorstel in strijd te handelen met een aantal bepalingen van de verordening, zodat de Nederlandse Emissie autoriteit (NEa) hier bestuursrechtelijk op kan toezien en handhavend kan optreden.
2. Beleidsinstrument(en)	Deze benodigde bepalingen zijn opgenomen in het wetsvoorstel tot wijziging van de Wet milieubeheer in verband met de nadere operationalisering van het mechanisme voor een koolstofcorrectie aan de grens.
3A. Financiële gevolgen voor het Rijk	Voor 2026 en 2027 bedragen de inkomsten vanuit CBAM voor NL respectievelijk € 211 en € 237 miljoen. Hoe in de toekomst met de inkomsten zal worden omgegaan vraagt nadere besluitvorming, mede in het licht van de onderhandelingen over het Meerjarig Financieel Kader van de EU. Daarom zijn er maar voor twee jaar inkomsten ingeboekt.
3B. Financiële gevolgen voor maatschappelijke sectoren	Vanaf 1 januari 2026 gaan importeurs een prijs betalen voor de broeikasgassen die zijn uitgestoten bij de productie van de door hen ingevoerde CBAM-goederen. De prijs van de certificaten wordt berekend op basis van de wekelijkse gemiddelde veilingprijs van ETS-rechten.
4. Nagestreefde doeltreffendheid	Dit wetsvoorstel voorziet enkel in de operationalisering van de verordening, waarbij het uitgangspunt van de rechtstreekse werking van de verordening en minimumomzetting wordt gerespecteerd. Het CBAM heeft als doel om koolstoflekkage te voorkomen door een koolstofprijs te heffen op ingevoerde goederen uit landen van buiten de EU, zodat Europese bedrijven eerlijker kunnen concurreren en derde landen worden gestimuleerd om vergelijkbare klimaatmaatregelen te treffen.
5. Nagestreefde doelmatigheid	Dit wetsvoorstel voorziet enkel in de operationalisering van de verordening, waarbij het uitgangspunt van de rechtstreekse werking van de verordening en minimumomzetting wordt gerespecteerd. Door een koolstofprijs te heffen op ingevoerde goederen uit landen van buiten de EU wordt koolstoflekkage voorkomen. De verordening kent een drempelwaarde: de verordening is niet van toepassing op importeurs die onder de drempelwaarde blijven.
6. Evaluatieparagraaf	Bij een eventuele herziening van de Europese verordening zal opnieuw worden bezien of aanvullende implementatie in nationale regelgeving vereist is. Op dit moment is nog geen evaluatie voorzien. Wanneer duidelijk is hoe in de toekomst omgegaan zal worden met de inkomsten van CBAM zal evaluatie opnieuw bezien worden.

